

[Estrup]

aldemokratiet. Partiet forsømte, mens det havde regeringsmagten, at flytte vægten i arbejdsmarkedspolitikken fra passiv udbetaling af dagpenge til aktive beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Nu vil man også forhindre andre i at rette op på den fadæse. I det mindste burde man i socialdemokratiet være så kyndig i arbejdsløshedsforsikringens regler, at man vidste, at udbetalingen af dagpenge direkte forudsætter, at der iværksættes uddannelses- og omskolingsforanstaltninger for langtidsledige.

I lovens § 65 hedder det: »Hvis et medlems ledighed skønnes at blive af længere varighed, påhviler det arbejdsløsheds-kassen i samarbejde med arbejdsformidlingen at bistå medlemmet med at søge dets arbejdsevne og tilknytning til arbejdsmarkedet bevaret gennem udnyttelse af foreliggende muligheder af uddannelsesmæssig, genoptræningsmæssig og omskolingsmæssig art, jfr. § 43.«

§ 43 er, hvis nogen skulle have glemt det, den paragraf, der fastslår, hvornår man fortaber dagpengeretten som følge af manglende tilknytning til arbejdsmarkedet. Omskolingsforanstaltninger og dagpengeret er altså i loven udtrykkeligt knyttet sammen.

Den samme logik er der i de forslag, vi i dag har til behandling. Jeg synes, socialdemokratiet skylder os et svar med hensyn til, om man ønsker forsikringslovens § 65 ændret.

Der er som sagt gået et halvt år siden lovforslagenes fremsættelse, en periode, som er brugt til planlægningsarbejde i ministerierne og til intensivt arbejde i folketingets arbejdsmarkedsudvalg. Sådan bør det være, når man sætter en reform i søen.

Jeg vil gerne minde om, hvad jeg sagde ved førstebehandlingen – og jeg citerer fra forhandlingerne sp. 4457 og 4458: »Der er ingen grund til at skjule, at det, vi nu iværksætter, er et storstillet uddannelsesforsøg, et forsøg, som er vanskeligt at planlægge, og hvis virkninger ikke kan forudsiges med nogen stor præcision...«. Og lidt senere sagde jeg: »... det radikale venstre lægger vægt på, at aftalen om arbejdstilbudsordningen nu bliver til lov så hurtigt som muligt. Vi vil loyalt leve op til aftalen, men vi vil også fastholde regeringen på aftalens sigte og indhold.«

Det er lige præcis, hvad der er sket. De ændringsforslag, som er stillet nu, fastholder

netop aftalens sigte og indhold. Andet og følgende arbejdstilbud erstattes af uddannelsesstilbud og iværksættedyndelse, og retten til dagpenge på maksimumsniveau tidsbegrænses. Det er præcis den ordning, som blev fremlagt i december sidste år og for øvrigt allerede i aftalen fra oktober mellem regeringen og det radikale venstre. Men ændringsforslagene sikrer, at der nu også er den nødvendige overensstemmelse mellem de til rådighed værende uddannelsespladser og det antal langtidsledige, som forventes at søge uddannelsen. Det var, hvad det radikale venstre lovede i januar, og det har vi holdt, oven i købet sådan, at der i indkøringsperioden i efteråret 1985 er skabt en betydelig overdækning af uddannelsespladser.

Det har vist sig nødvendigt undervejs at ændre det tempo, hvori ordningen sættes i værk. Den såkaldte overgangsordning, som skabte en pukkel af langtidsledige med uddannelsesønsker fra lovens vedtagelse, afskaffes med de stillede ændringsforslag. Derved får vi et langt mere logisk og overskueligt system, idet vi får tid til at bedømme de langtidslediges uddannelsesønsker i en rolig indkøringsperiode. Det drejer sig formentlig om ca. 1.500 langtidsledige pr. måned i løbet af efteråret, og vi slipper for en forhatet og tilfældig udbygning af uddannelsessystemet.

I bund og grund er det altså den ordning, som blev foreslået i december, og som er belyst gennem mere end 200 spørgsmål og svar i arbejdsmarkedsudvalget, der nu gennemføres. Det er alene tempoet i indkøringen, der nedsættes, altså en modificering, der går i den retning, som kritikerne af forslagene har ønsket.

Jeg har da også med interesse bemærket, at socialdemokratiet, SF og VS har besluttet sig til at undlade at stemme til ændringsforslagene. Man vurderer dem altså som forbedringer. Alligevel har man nu bebudet, at man vil påberåbe sig grundlovens § 41 for at få tredje behandling af forslagene udskudt. Man må unægtelig spørge, hvorfor de tre partier ikke fandt det nødvendigt at bruge denne mulighed, da folketinget ved påsketid gennemførte det, man da kaldte »historiens største overgreb mod arbejdsmarkedet«. Her var der virkelig tale om ny, kompliceret lovgivning, men det kunne man altså klare på 48 timer.